

Aktivitetsbaserte inntekter i omsorgstjenesten: Hvordan Stavanger kommune realiserte gevinster med IT

Prosjektleder Egil Rasmussen
Stavanger kommune

STAVANGER KOMMUNE

Innledning

- En rapport fra praksis-feltet
- Min rolle
  - Deltaker i styringsgruppe for utvikling og innføring av ABI
  - Systemansvarlig for omsorgssystemet
  - Utvikler av applikasjon som genererer økonomi-transaksjoner og rapporter
  - Ansvarlig for drift av applikasjonen
  - Ellers: prosjektleder for fyrtårn Stavanger

Bakgrunn før ABI-start

- Stram økonomi
- Hjemmebaserte tjenester skånet gjennom tidligere innsparingsrunder
- Klargjøre for fritt brukervalg
- Ansvarliggjøre bestiller og utfører i forhold til budsjettrammer og roller
- Store avvik mellom bestilt og utført tjenestevolum
- Stor andel av ressursene til relativt friske brukere

Målsetting med ABI

- Mest mulig pleie til prioriterte grupper innenfor gitte budsjettammer
- Lik vurdering og tildeling av tjenester uavhengig av geografi

Rammebetingelser ved start:

- Bestiller/utfører-modell innført fra 2001
  - 7 bestillerkontor
  - 14 hjemmebaserte tjenester
- Nytt omsorgssystem CosDoc i bruk fra 1.5.2001
  - Elektronisk saksbehandling
  - Tilstandsvurdering Gerix
  - Elektronisk arbeidsplan
- Ansatte 4 ABI-medarbeidere
- Budsjettet med 20% reduksjon av utgifter til hjemmebaserte tjenester i løpet av 2 år

Hva vi gjorde

- Reduserte fra 7 til 4 bestillerkontor
- Reduserte fra 14 til 8 hjemmebaserte tjenester
- Innførte Medisin multidose
- Innførte nøkkelbokser
- Startet vikartjeneste
- Utviklet og innførte Aktivitetsbaserte inntekter (ABI)
- Aktiv bistand fra personal og organisasjon for å støtte ift konsekvenser for ansatte

ABI er del av en sammenheng

- Fordele budsjett mellom bestillerkontor
- Utmåle hjelp til tjenestebrukerne
- Finansiere og styre tjenesteutøverne

Datafangst og bearbeiding

- Datafangst gjennom
  - Tilstandsvurdering – Iplos (tidl Gerix)
  - Saksbehandling: tildelte tjenester og tiltak inkl volum
  - Tjenesteperioder og pauser
  - Arbeidsplan – planlagte og utførte oppdrag
- Bearbeiding
  - Nå: Selvutviklet applikasjon som beregner månedlig honorering på grunnlag av ovennevnte data sammenholdt med avtalte regler og satser.
  - I framtiden: funksjonalitet i omsorgssystemet på linje med fakturering av tjenestebrukere

ABI for hjemmebaserte tjenester

- Hjemmesykepleie
  - Nattsykepleie
  - Heldøgnspleie
  - LAR
- Hjemmehjelp
- Miljøarbeidertjeneste
- Personlig assistent
- Dagsenter ved sykehjem

Modell hjemmebaserte tjenester - Bestillerbudsjett

- Utgangspunkt i de faktiske brukernes pleietyngde (fra Gerix)
- Fastsatte norm for tjenestevolum pr pleietyngdegruppe på grunnlag av erfaring
- For de tyngste brukerne tok en mest hensyn til faktisk tildelt tjenestevolum
- Ga noe ekstra uttelling i forhold til aleneboende og psykisk utviklingshemmede
- Summerte timer tjeneste pr bestillerkontor ut fra denne modellen
- Hvert bestillerkontor fikk budsjettandel som svarte til kontorets andel av sum beregnede timer

Modell hjemmebaserte tjenester - Tjenesteutmåling

- Tilstandsvurdering – Gerix/Iplos
- Pleietyngde etter Devolds vekting og pleietyngdegruppe
- Vedtak med utgangspunkt i norm for tjenestetildeling for aktuell gruppe
- Faglig vurdering i det enkelte tilfelle, bl.a. med støtte i veiledende normer for tid til ulike tiltak

Modell hjemmebaserte tjenester - ABI

- Utfører registrerer normalt faktisk ”ansikt-til-ansikt”-tid, og får betalt for denne av bestillerkontoret
- For brukerstyrt personlig assistent honoreres bestilt tjenestevolum de dager tjenesten er aktiv
- Tjenester på pause honoreres ikke
- Kontor- og møtetid uten brukerkontakt honoreres ikke
- Honorering begrenses til max 1% mer enn samlet tid bestilt fra aktuelt bestillerkontor pr måned
- Dersom tjenestebrukers situasjon endres, sender utfører endringsmelding til bestiller og ber om nytt vedtak.

Hvordan benyttes IT - Saksbehandling

- Skanner inn søknad
- Registrerer tilstandsvurdering, får beregnet pleietyngde
- Registrer vedtak: hvilken tjeneste, utfører, tiltak, volum
- Produserer sakspapir og partsbrev
- Formidler vedtak til utfører

Hvordan benyttes IT – Tjenesteplanlegging og rapportering

- Registrerer faste oppdrag hos tjenestebruker med utgangspunkt i vedtak
- Daterer arbeidsplan med utgangspunkt i faste oppdrag og utførers turnusplan
- Registrerer avvik fra planlagt tid hvis avviket er vesentlig

Hvordan benyttes IT - strekkoderegistrering

- Tatt i bruk for praktisk bistand
- Strekkodeleser koblet til mobiltelefon
- Kommuniserer med arbeidsplan via wap
- Utfører får opp sine oppdrag på telefonen
- Leser strekkode hos tjenestebruker for å angi at oppdrag er påbegynt og avsluttet
- Strever med teknikk og opplæring

Hvordan benyttes IT – honorering av utfører

- Ulike timesatser for ulike tjenester, avhengig av
  - Utførergruppens lønnsnivå
  - Forventet andel av arbeidstiden til stede hos bruker
  - Overhead til administrasjon og drift
- Beregner honorering av iverksatte tjenester og utførte oppdrag

Hvordan benyttes IT – honorering av utfører

- Honorerer ikke pause på tjeneste eller ikke utførte oppdrag
- Genererer transaksjoner til økonomisystem for pengeoverføring fra bestiller til utfører
- Produserer kontroll-lister med dokumentasjon av overføringene

Hvordan benyttes IT - styringsinformasjon

- Månedlig leveranse av statistikkgrunnlag til ledelsesinformasjonssystem

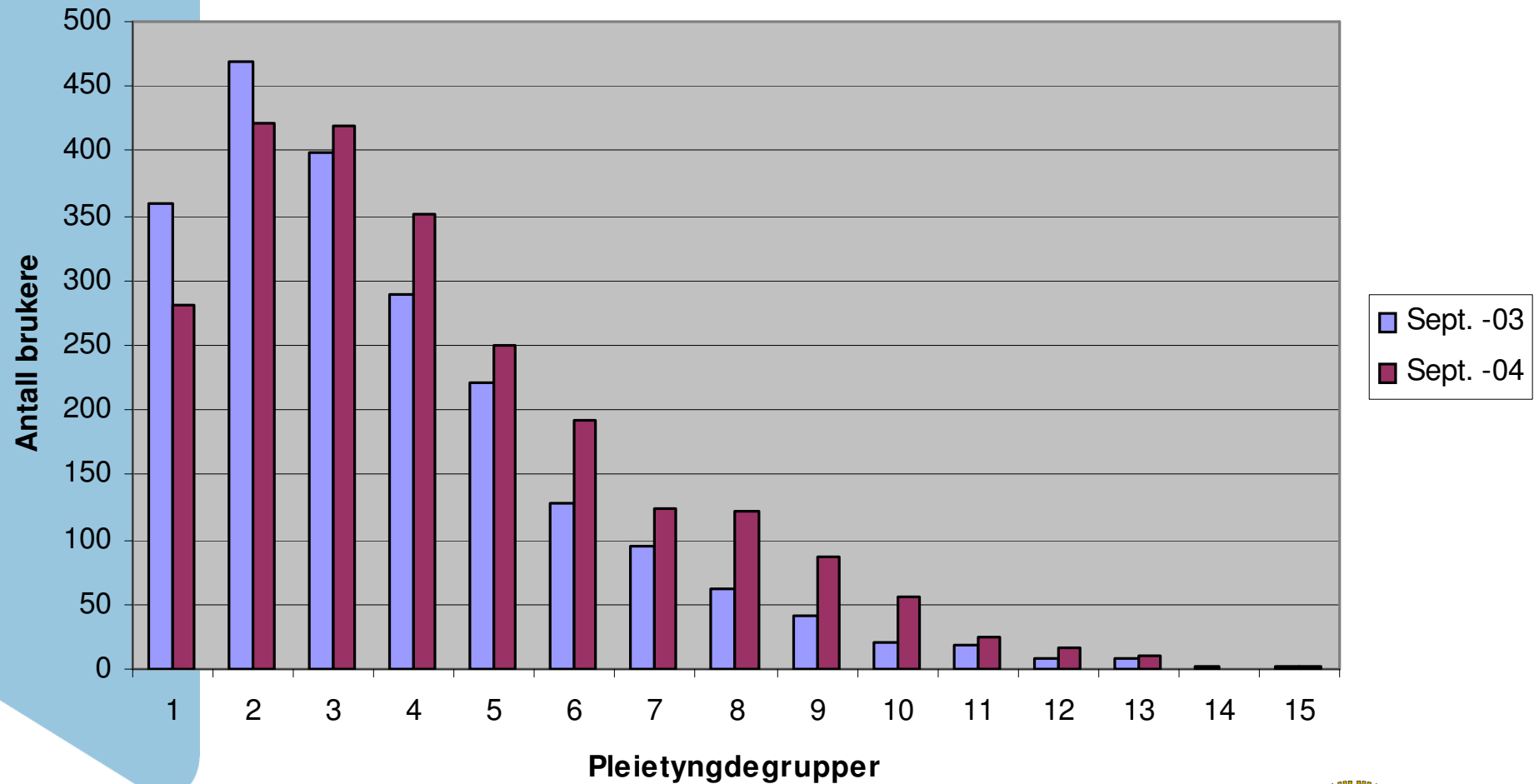

Utvikling bestilling – hvem får tjenester

- Erfaring
  - Færre brukere i lave pleietyngdegrupper
  - Flere brukere i høyere pleietyngdegrupper
- Årsak
  - Mer standardisert vurdering før hjelp gis
  - Mer korrekt scoring i tilstandsvurdering(?)

Brukere per pleietyngdegruppe, sept. -03 mot sept. -04

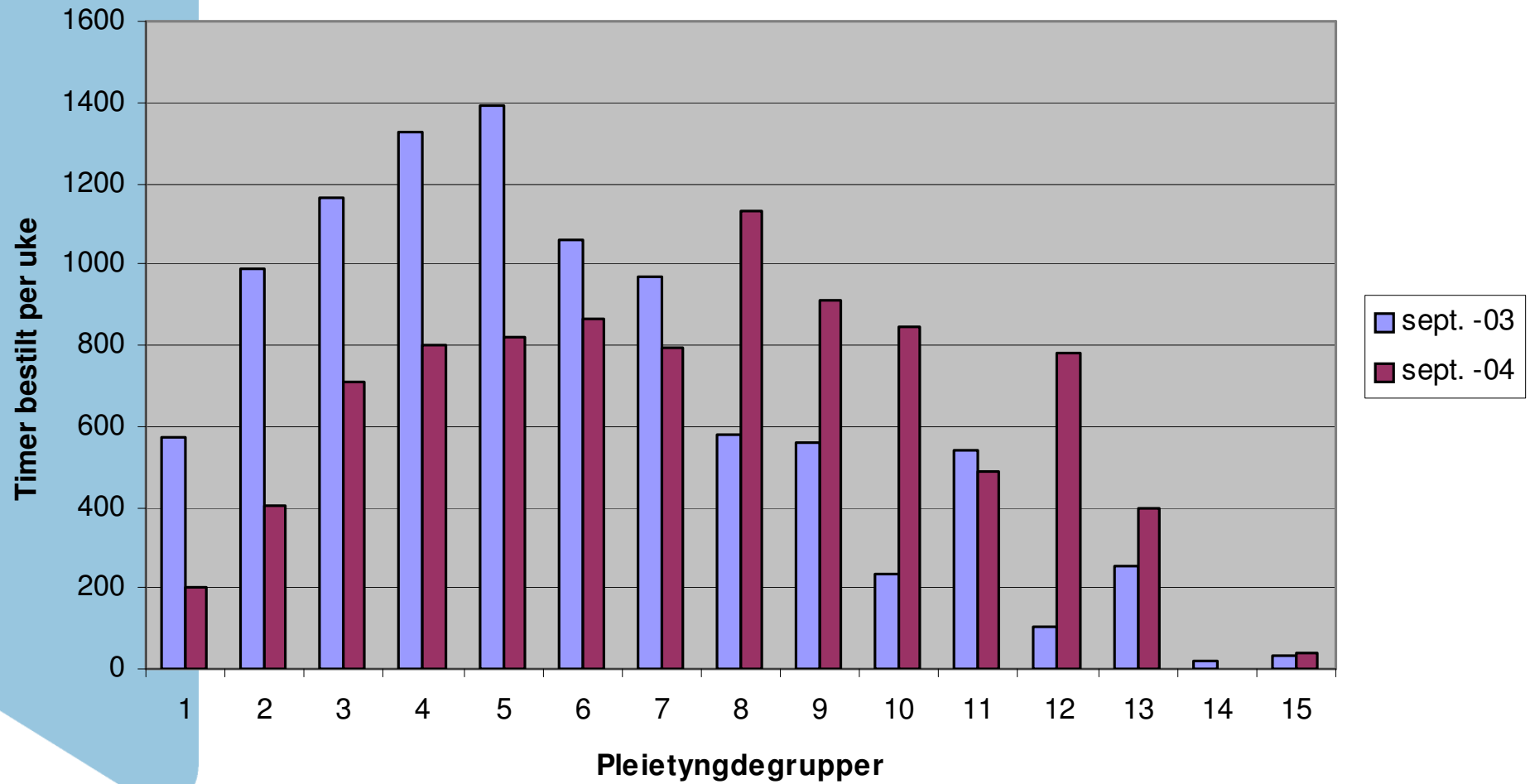

Utvikling bestilling – hvor mye hjelp til ulike pleietyngdegrupper

- Erfaring
  - Færre timer pr måned til lave pleietyngdegrupper
  - Flere timer pr måned til høye pleietyngdegrupper
- Årsak
  - Større bevissthet og likhet mht tildeling av hjelp
  - Større erfaring med scoring i tilstandsvurdering

Bestilte timer sept. -03 mot sept. -04

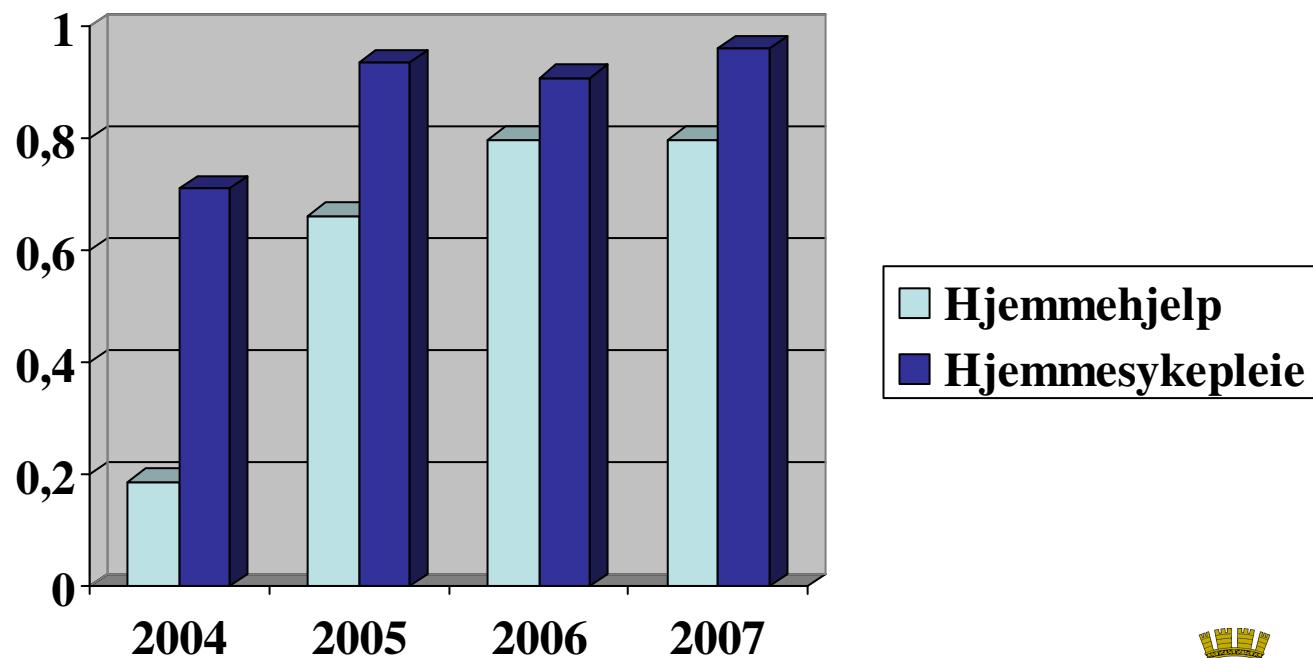
Andre erfaringer

- Økende samsvar mellom bestilt og levert tid
- Budsjettforutsetningen noe for optimistisk, men vi sparte opp mot 20%
- Bedre kommuneøkonomi åpnet for høyere timepriser i 2006, økonomisk gevinst ikke like påviselig lenger
- Øvrige målsettinger likevel oppnådd
- Iplos er ikke godt nok verktøy til å forutsi tjenestebehov på individnivå, og knapt nok på bestillerkontornivå.

Korrelasjon mellom bestilt og utført tid

Flere ABI-områder som er påbegynt

- Dagsenter
  - PU
  - Funksjonshemmede
- Bofellesskap
  - PU
  - Eldre
- Psykiatrisk hjemmetjeneste
- Sykehjem
- Avlastningsbolig

Nyere erfaringer

- Ressurskrevende å utvikle og følge opp mange ulike modeller
- Positive holdninger til ABI:
  - Tjenestene tilrettelagt etter brukers behov
  - Utfører får finansiert jobben som gjøres også ift brukerne med størst behov
  - Bestiller motiveres til å optimalisere tjenester ift økonomi, og har reell innflytelse på utfører.

